

Ho veus?

Prequantant a algú si veu realment una cosa que passa, un fenomen que s'està esdevenint, li diríem *Ho veus?*, sense suprimir la partícula pronominal neutra, talment com, si en lloc d'un fet es tractés d'una persona, diríem *El veus?* o bé *La veus?*. Notem que aquestes frases admetrien l'anteposició de la conjunció *que*, amb valor merament introductiu: *Que ho veus?*, *Que el veus?*, *Que la veus?*. En canvi, com a frase utilitzada per aconseguir l'atenció de l'interlocutor, per aconseguir-lo anticipadament de la bondat de les raons que seguiran i obtenir ja el seu assentiment, es recorre a la que forma simplement el verb, nu de complements, és a dir, usat intransitivament, encara que aquest ús no sigui reconegut per les nostres obres normatives: *Veus?* És la solució que, com deïem ahir, trobem generalment en els diàlegs de la nostra narrativa, des d'Emili Vilanova i Narcís Oller ençà. Però també trobem algun cop la frase més gramatical, formada amb la intervenció del pronom neutre *ho*, que exerceix la funció de complement directe: *ho veus, dona?* *Ja t'ho deia, que no era res de l'altre món* (Pous i Pagès), *La vida i la mort d'en Jordi Freginals*. Difícilment trobaríem cap diferència, ni que fos de matis, entre la frase inicial d'aquest exemple i la del següent: *Veus?* *Ja t'ha tirat la maledicció* (Joaquim Ruyra, *El rem de trenta-quatre*). En general, com més explícita és la indicció d'allò que el

qui parla vol exposar a l'atenció del seu interlocutor, més sembla que la frase hagi de comportar l'ús de la partícula pronominal, però ja es veu que la regla seria d'una gran vaguetat i que, per tant, cal admetre com a bones totes dues solucions.

En canvi, en frases precedides per l'adverbi *ja* i amb el verb en temps present, és força general que no es prescindeixi del pronom: *Ja ho veus, Ramonet, ja ho veus, és pa que s'hi dona, a sa mar!* (Joaquim Ruyra), *Ja ho veieu, pastor, com m'he quedat* (Pous i Pagès), *Ja ho veus, filla* (Emili Vilanova), *Ja ho veu, don Gabriel. Coses de les doctrines* (Pere Calders). Però amb el verb en futur tornem a trobar el verb nu, desproveït de la partícula (tant si va precedit de l'adverbi *ja* com sense aquest terme gramatical): *Ja veurà, estenguem les cartes* (Pous i Pagès); *Bé, veuràs: el que em convé, mentrestant, és sortir del pas* (Narcís Oller). Els exemples que prodïem citar són innombrables.

Per tot el que hem exposat, cal arribar a la conclusió que el verb *veure*, en alguns casos especials difícils d'establir amb precisió, però que es localitzen en els diàlegs, es pot usar, amb un sentit notablement atebllit, com a verb intransitiu, ús del qual també participa, en un grau molt inferior, un altre verb de percepció, el verb *sentir*: *Sents?* *Ja vénen*,